

Miks lõpetatakse kastmisvee eraldi arvestamine?

„Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumise ning kasutamise eeskirja“ punkt, mille alusel lõpetatakse kastmisvee eraldi arvestamine alates 2018. aasta septembrist, on põhjustanud aktiivset arutelu selle vajalikkuse üle. Miks siis ikkagi lõpetatakse kastmisvee eraldi arvestamine?

Kastmiseks on soovituslik koguda ning kasutada sademevett, mille puhul kanalisatsiooni eest tasuda ei tule.
/ Foto: Kady-Ann Sutt

Harku vallavolikogu kinnitas 30.06.2016 uue „Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumise ning kasutamise eeskirja“. Uue eeskirja kehtestamise vajalikkus oli tingitud eelkõige vahepeal muudetud õigusaktidest. Seega, uus eeskiri viidi kooskõlla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse, veeseaduse ja ehitusseadustikuga.

Uue eeskirja puhul on tarbijatelt enim tähelepanu ja kriitikat pärinud punkt, mille alusel lõpetatakse kastmisvee eraldi arvestamine alates 1. septembrist 2018. See tähendab, et edaspidi ei eristata veetarbimises kastmisveest muust tarbitavast veest. Vee eest tasumise seisukohalt on oluline vaid kogu tarbitud vee

kihist. Tegemist on taastumatu veevaruga ja selle intensiivne kasutamine eelkõige mereäärsetes piirkondades võib põhjustada depressioonilehti, mille kõige äärmuslikumaks tagajärjeks võib olla merevee sattumine põhjavette. Sellist riski on vähendatud läbi piirkondlike tarbeveevarude määramise keskkonnaministri käskkirjaga, mis omakorda tugineb vastavale uuringule ja ekspertisele.

Harku vallas on neli põhjaveevaru arvestuspiirkonda (Tabasalu, mis hõlmab Tabasalu alevikku ja Rannamõisa küla; Harku, mille piirkonda jäävad Harkujärve küla ning Harku alevik; Muraste, mille alal asub lisaks Muraste küla ka Suurupi küla, ning Harku valla arvestuspiirkond, mis hõlmab kogu eelnevalt mainitud piirkondadest ülejäävat Harku valla territooriumi), millele on määratud põhjavee kasutuslimiit.

Käesoleva aasta alguseks oli neist kõige problemaatilisem Tabasalu arvestuspiirkond, kus reaalne tarbimine oli sisuliselt limiidi piiiril, kuid olukord ei olnud oluliselt parem ka Muraste piirkonnas ning lähiaastate prognoosi kohaselt oleks selleni peatselt jõutud ka Harku valla arvestuspiirkonnas. Põhjaveevaru kui piiratud loodusressursi nappus on oluliselt takistanud valla arengut, seistes aastateks mitmed valla seisukohast olulised planeeringud.

Kuidas olukorda leevendada?

Ühtlasi on oluline märkida, et ühisveevärgi planeerimisel ja rajamisel arvestatakse veehulgaga, mis peab katma olmekasutuse ning tuletõrjerve vajaduse. Tipphetkede (pikad põua perioodid) kastmisvee

Kõige äärmuslikumaks tagajärjeks võib olla merevee sattumine põhjavette.

vajadus on, nagu praktika seda käesoleva aasta mais-juunis veenvalt tõendas, osades piirkondades oluliselt suurem ühisveevärgi võimest vett anda. Tagajärjeks on langenud veesurve, mis põhjustab ebameeldivusi neil tarbijatel, kes soovivad vett kasutada tava- ja erakorraliseks kasutamiseks.

Üheks võimaluseks kujunenud olukorda leevendada on olemasoleva põhjavee kasutuse piiramine muuks kui olmevajadusteks ning sellest tulevalt leiti, et tuleb lõpetada otseselt olmevajadusteks mittevajaliku põhjavee kasutamise soodustamine, mida eelnevalt on tehtud, kui on lubatud kastmisveest muust veest eraldi arvestada.

Seega ei ole uue eeskirjaga keelatud põhjavee kastmiseks kasutamine, kuid sellega on soovitud põhjavee kui taastumatu loodusvara kasutamist kastmiseks piirata. Nagu oleme ka varasemalt oma seisukohta väljendanud, on kastmiseks soovituslik koguda ning kasutada sademevett, mille puhul kanalisatsiooni eest tasuda ei tule.

HARKU VALLAVALITSUS

KOMMENTAAR

Foto: Karen Härmis

MEELIS HÄRMIS
Strantum OÜ juhataja

Tabasalus tekkis 2016. aasta mais ja juunis olukord, kus mitmel päeval oli reaalne võimalus, et ühisveevärg ei suuda kaugemates piirkondades vett kui sellist üldse tagada. Kui küsida, et miks ei dimensioneerita rajatist ja torustikke selliselt, et need suudaksid tagada ka kastmisvee, siis oleks vastuseks, et sellise süsteemi rajamise kulud ei ole põhjendatud, s.t konkurentsiamet ei aktsepteeriks seda tariifikõlbliku investeeringuna, kuna seadus ei eelda ega nõua kastmisvee tagamist. Selliste torustikega kaasneks ka, et suurel osal aastast oleks vee viibeag torustikus liiga pikk ning selle tagajärjeks oleks vee kvaliteedi langus. Juhin siinkohal tähelepanu, et eeskirja näol on tegemist valla õigusaktiga, mis kehtib ja on täitmiseks kõigile kuuele Harku vallas ametlikult tegutsevale vee-ettevõttele. Vee-ettevõtteks on väga reguleeritud valdkond, kus õigusaktide järgimist sh tariifide osas kontrollitakse põhjalikult ning eesmärgiks on elu- ja teenuse, olmevee, jätkusuutlik tagamine. Tabasala elanikuna loodan siiralt, et sotsiaalmeedias tõstatatud juriidiline küsimus leiab ammendava vastuse ning meie väärtusliku põhjavee säästliku kasutamise osas on siiski kõik ühel meel.

KOMMENTAAR

Foto: Anika Meista

ANNE-LY GROSS-MITT
Harku vallavolikogu Maa- ja keskkonna komisjoni esinaine

Enam kui kolmandiku maailma põhjaveemaardlatest kasutatakse kiiremini, kui need taastuda jõuavad. Lisaks tulevikus terendavale puhta joogivee puudusele toob põhjaveetaseme langus kaasa maa vajumist.

Põhjaveet tuleb kaitsta. Kaitsetööd hõlmavad põhjavee seisundi jälgimist, põhjaveeressursi ja veevõtu arvestust ning reguleerimist, põhjavee kaitstuse hindamist objektide rajamisel ja töötamisel ning abinõude väljatöötamist ja rakendamist reostuse või üleliigse kasutamise vältimiseks. Põhjavee kaitmine on eelkõige iga veekasutaja ülesanne.

Vett hankida, puhastada ja tarbijale suunata on küllaltki kulukas. Vee hind oneneb selle defitsiitsusest, omadustest ning ühiskonna majanduslikust olukorrad. Selle hind ei määra mitte niivõrd vee pumpamise ja maapõuest või veekogudest kaevand kulutused, vaid pigem see, kui kulukas on toorvett töödelda ja olmeveenõuetele vastavat vett tarbijatele toimetada.

Harku valla veevarud tulevad Kambriumi-Vendi veekihi. Tegemist on taastumatu veevaruga. Lisaks on oht, et liigse mageda vee väljapumpamise tagajärjel saartel ja rannikualadel võib soolane merevesi tungida põhjavette. See on juba juhtunud Kuressaare ja Pärnus.

Maa- ja keskkonna komisjoni seisukoht on, et kastmisveena tuleb igal juhul eelistada kogutud vihmavett ja kui on siiski soov ja vajadus kasta meie Kambriumi-Vendi põhjaveega, siis tuleb selle hinnalise ja taastumatu veevaru eest ka vastavalt maksta.

TUI MÄNGU-VÄLJAK SAI VINGE RONILA

Tabasalus Tui pargis asuv Harku valla hallatav laste mänguväljak sai juurde uue põneva atraktsiooni: augusti alguseks paigaldati sinna parkuuria seadusarada, mis on mõeldud lastele alates 5. eluaastast. Seiklusraja erinevatel osadel saab takistustest üle pääsemiseks proovile panna oma oskused, jõu ja koordinatsiooni. Parkuurimisvõimalusi juba testimas käinud poisid hindasid atraktsiooni viiepallistusteimise hindaga 4 või 5.

/ Tekst ja foto: Aule Sagen

Tagajärjeks on langenud veesurve, mis põhjustab ebameeldivusi.

hulk. Sättega ei reguleerita pinnavee ning väljaspool Harku valla põhjaveemaardlaid võetud põhjavee kasutamist kastmisveena.

Kuivõrd kastmisvee eraldi arvestamise põhjendatus on tekitanud veetarbijates küsimusi, siis selgitame järgnevalt eesootava muudatuse vajalikkust.

Põhjavesi on piiratud loodusvara

Valdav osa Harku valla ühisveevärgi veest ammutatakse Kambriumi-Vendi põhjavee-